נ: יש בכור פרק שמיני בכורות

[אמר] א) רב יהודה אמר רב ב) אסי א כל כסף האמור בתורה סתם כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה א] וכללא הוא והרי טענה דכתיב [1] כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור ג) ותנן ב שבועת הדיינין הטענה שתי כסף שאני התם דכתיב כסף או כלים מה כלים שנים אף כסף שנים ומה כסף דבר חשוב אף כלים דבר חשוב והרי מעשר דכתיב [2] וצרת הכסף בידך ד) ותנן ג הפורט סלע ה) (במעות) מעשר שני כסף [3] כסף ריבה והרי הקדש דכתיב ונתן הכסף [4] וקם לו ו) ואמר שמואל ד הקדש שוה מנה שחיללו על שוה פרוטה מחולל הקדש נמי יליף ז) [5] קדש [6] קדש ממעשר והרי קידושי אשה דכתיב ח) [7] ויצאה חנם אין כסף ותנן בש"א בדינר ובשוה דינר ה וב"ה אומרים בפרוטה ובשוה פרוטה לימא רב אסי דאמר כב"ש אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה אמר רב אסי ט) כל כסף קצוב האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה מאי קמשמע לן תנינא חמש סלעים של בן וכו' ושל דבריהם כסף מדינה איצטריכא ליה י) דתנן ו התוקע לחבירו נותן לו סלע ולא תימא סלע ארבע זוזי אלא פלגא דזוזא דקרי אינשי סלע פלגא דזוזא חנן בישא תקע ליה להההוא גברא אתא לקמיה דרב הונא אמר ליה הב ליה פלגא דזוזא כ) (הות איכא)

זוזא

כסף צורי. היכא דכתיב שקל הוי סלע צורי דהוא ארבעה דינרי כדאוקי רבי יוחנן לעיל [ע"א] והיכא דלא כתיב שקל אלא כסף הוי דינר צורי: **כסף מדינה.** ב] שמינית של כסף צורי והוא איסתירא סוסריאתא דאמרן לעיל [מט:]: **טענה.** שאדם טוען לחבירו כך וכך מסרתי לך: **שבועת הדיינין.** הבאה מחמת הודאת מקצת הטענה אינו נשבע אלא א"כ טענו שוה שתי ג] מעות שהן שליש דינר ואע"ג דכתיב כי יתן איש אל רעהו כסף: **שאני התם.** דאקשיה רחמנא לכסף בהדי כלים ד] שנים כל דהו אפי' אין שוין דינר אף כסף שנים: **ומה כסף דבר חשוב.** (א) ומעה כסף הוי חשוב אף כלים דבר חשוב ולא כל דהו ממש: **הפורט סלע.** מדמי מעות מעשר שני שהיו לו פרוטות ורוצה להחליפן בסילעי כסף מפני משוי הדרך והתם מסיים פלוגתא בית שמאי אומרים בכל הסלע מעות כו'. ומיהו שמעינן מינה דמכר המעשר בפרוטות וכתיב ונתת בכסף ו]: **הכסף כסף ריבה.** תלתא זימני כתיב התם כסף ונתת ז] בכסף וצרת הכסף ונתת בכסף ח] וריבה כל מילי: **ש"פ.** והיינו נחשת: **[קדש קדש ממעשר].** במעשר שני כתיב קדש וכל מעשר (ב) בקר וצאן כל אשר יעבור וגו' ובהקדש כתיב ואיש כי יקדיש את ביתו קדש: **ויצאה חנם אין כסף.** ומהתם גמרינן קדושין דאמרינן ט] אין כסף לאדון זה י] ויש כסף לאדון אחר: **קצוב.** דאיכא שלשים חמשים אבל בכל הנך דפרכינן ליכא קצבה: **התוקע.** המכה את חבירו באזנו לשון מורי בבבא קמא וכאן שמעתי תוקע ממש שתקע יא] מפיו באזנו ודחיה ללשון מורי בב"ק וכאן שמעתי אל תהי בתוקעי כף יב] שמכין בכפם על כף חביריהם להיות ערבים בשביל אחרים. וקמ"ל רב אסי יג] דלא תימא סלע צורי ליתיב ליה דהוא ארבע זוז אלא סלע מדינה דהוא פלגא דזוזא שמינית שבסלע צורי:

זוזא

אלא להשוות השנים שיהא סלע ופונדיון ח] למ"ע שנים של יובל שמחסר מהם פונדיון אחד ושמא כשנותן חמשים שקל ביחד או אינו נותן ט] פונדיון ולא שייך שם הכרע דהוי כעין מקח וממכר ולא שייך הכרעה אלא כשמחליפין מעות לשולחני ומה שפירש דהכרע של דינר זהב כפי חשבון הכרע של חצי מעה למחצית השקל ואע"ג דאשכחן בהמוכר הספינה (ב"ב דף פט.) גבי בשר דכששוקל י] ליטרא ביחד אין נותן לו כל כך הכרע כמו ששוקל כל ליטרא וליטרא בפני עצמה אין להשוות יא] הבשר להכרע של כסף ומיהו קשה מאחין השותפין שפטורין מן הקולבון לקמן בפרק בתרא (דף נו:) דאע"ג שאם יב] שוקל כל אחד בפני עצמו חייב ע) (בקולבון) שני קלבונות לשני חצאי שקל השתא שהם יחד אין נותנין אלא קולבון אחד ויש לחלק בהכרעות והר"ר יהודה בר נתן פי' בפרק הזהב (ב"מ דף מד:) שאותו דינר הוא להכרעות המטבעות ושכר בעלי המטבע שמי שיש לו כסף כדי לעשות כ"ה דינר של כסף נותנין לבעל המטבע לטובעו ואין מחזיר לו אלא כ"ד של כסף: **כל כסף האמור בתורה כסף צורי.** בפרק קמא דקדושין (דף יא.) יג] פירש הקונטרס בשם רבותיו דדינר הוי מטבע פחותה שבצורי ומייתי לה התם אהא דאמר בית שמאי דאשה מתקדשת בדינר ומפרש טעמא דבית שמאי כדרב אסי דכל כסף האמור בתורה כסף צורי ואע"ג דכתיב עשרים גרה השקל ומתרגמינן עשרין מעין סלעא לא בשביל שהיתה מעה בימי משה אלא משקל אחד היה בימי משה שהיה שוה מעה שנעשית אחרי כן יד] בימי אונקלוס ופריך והרי טענה דקתני שתי כסף שהן מעות טו] מדקתני שתי ולא קתני שני ומשני צ) דהתם דבעינן דבר חשוב דומיא דכלים ומעה דבר חשוב הואי והשתא אתי קרא לגרועי דסגיא במעה ולא בעינן דינר אבל לפי המסקנא דאמר ק) כסף קצוב אתי דבר חשוב לאוסופי דבעינן מעה ולא סגי בפרוטה ורבינו ש"י הקשה לפירוש זה דא"כ דכל כסף האמור בתורה דינר הוא היכי אתיא היקשא ומפקא ליה הא כי אתאי היקשא לאשמועינן מה כלים שנים אף כסף שנים הוא דאתא ונראה דלא קשה מידי דאין היקש למחצה ולרב דפליג אדשמואל בפרק שבועת הדיינין (שבועות לט:) צריך לומר כן דתרווייהו דרשות נפקי מכלים שנים ודבר חשוב דכסף כי אתא לכפירה הוא דאתא ועוד הקשה היכי אמרינן מה כלים דבר חשוב וכי מחט דבר חשוב הוא והא אמר התם לכך יצאו כלים למה שהן אלמא דלא חשיבי מחטין והא נמי לא קשיא דאפילו מחט יש בו חשיבות שראוי לעשות בו מלאכה חשובה וגדולה ועוד הקשה דנהדיא אמר איפכא בשבועות מה כסף דבר חשוב אף כלים דבר חשוב וכסף כי אתא להך דרשא הוא דאתא והא נמי לא קשה דהיינו לשמואל אבל לרב איתא בהדיא התם דבין שנים בין דבר חשוב מכלים נפקי וכסף כי אתא לכפירה הוא דאתא ועוד דאפילו בדשמואל יש ספרים דגרסי התם כי הכא טז] ר) וכי דייקי קרא כוותיה דשמואל והא דקאמר בתר הכי לשמואל אי כתיב כלים ולא כתיב כסף ה"א מה כלים שנים אבל דבר חשוב לא בעינן לא משום דמפקינן מכסף דבר חשוב אמר הכי אלא משום דאי לא כסף לא הוה מפקינן מכלים אלא שנים להכי כתב כסף לאקושי לכלים ולהצריך בו דבר חשוב ועוד י"ל דמכסף דמשמע חשיבות ממון פרוטה לכל הפחות ש) שמליט דבעי חשיבות בכלים לאפוקי כלי גרוע כגון מרוקא כדאמר בפרק הזהב (ב"מ דף מז.) במנא דכשר לאפוקי מרוקא אי נמי לאפוקי כלי שהוא פחות משוה פרוטה דלא תימא גזירת הכתוב הוא בכל כלי אע"פ שאין בו שוה פרוטה כמו שאומר בירושלמי דטענו ת) שני מחטים מיירי בשוים שתי פרוטות שתהא הכפירה פרוטה וההודאה פרוטה והדר מקשינן כסף לכלים להצריך חשיבות בכסף יותר מפרוטה דמה כלי לאו כל דהו אלא כלי חשוב אף כסף לאו כל דהו אלא כסף חשוב והיינו מעה שבכך יש בו חשיבות ורש"י גרים התם כדדייקי קרא כוותיה דשמואל מה כסף דבר חשוב כו' והגיה אף כל דבר חשוב א) לא גרס אף כלים משום דשמואל אית ליה יצאו כלים למה שהן ובחנם דחק דבכלים נמי בא לאפוקי מרוקא א"נ שאין בכלי שוה פרוטה כדפרישית ורש"י פירש עוד לשון אחר בקדושין כל כסף האמור בתורה כסף צורי אם פירש שקלים הוי שקל צורי ואם סתם הוי מטבע הפחות שבצורי הלכך פרוטה לא מניא אמרת לפי יז] שהיה של נחשת ובצורי מטבע נחשת ליכא ובקדושין כסף כתיב דהא קיחה גמירי וכיון דאפיקתיה מפרוטה אלמא מידי דחשיבותא בעי לאוקמוה אדינר כדלקמן ב) בשמעתין והרי טענה כו' ותימה יח] וימא נהי דמעה היא מטבע פחותה שבצורי מיהו שתים מנא ליה ומשני מה כלים שנים כו' ג) ומה כסף דבר חשוב אף כלים דבר חשוב שיהו שוים שתי כסף לאפוקי ממ"ד התם טענו שני מחטין חייב בהודאה אחת מהם לכך יצאו כלים למה שהן כלומר שיתחייב עליהן בכל שהוא ע"כ לשון הקונטרס וקשה יט] לן לפי' דלפי שיטתו דשבועות היה לו ד) להגיה אף כל כמו שמגיה בשבועות דהך דרשא דמה כסף דבר חשוב ליתא אלא לשמואל דרב סבירא ליה דכסף כי אתא לכפירה הוא דאתא ועוד קשה לר"י כיון דמטבע פחות שבצורי היא מעה היכי שייך למימר כלל כיון דאפיקתיה מפרוטה אוקמיה אדינר ה"ל למימר כ] אמעה שהיא מטבע פחותה שבצורי דבשלמא ה) למאן דאמר כיון דאפיקתיה מפרוטה אוקמא אדינר היינו בתר דאשכחנא דפרוטה הוי של כסף לגבי אמה העברייה וכיון דאפיקתיה מפרוטה דהוי כסף אוקמא אדינר להוי דבר חשוב ו) אבל השתא דסבירא לן דסתמא מעה כמו גבי טענה אמאי מוקמי ליה כא] אדינר ז) ואין שייך לומר כיון דאפיקתיה מפרוטה שאין בשום מקום סתמו פרוטה אלא מעה ועוד כי היכי דבקדושין אמר כיון דאפיקתיה מפרוטה אוקמא אדינר גבי טענה נמי נימא כיון דאפיקתיה משני פרוטות אוקמה אשני דינרים: **מה כלים שנים כו'.** בשבועות (דף לט:) הקשה רש"י מנא ליה לשמואל דדריש לכך יצאו כלים למה שהן הא איצטריך לאשמועינן מה כלים שנים ותיכן לכתוב כספים דמשמע שנים ודבר חשוב ומיהו תימה דא"כ דבר חשוב מנליה דאמינא שתי פרוטות כמו שאמר לעיל וי"ל דהוה ליה למיכתב כסף או חפצים ח): **כל כסף קצוב האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה.** תימה דבפרק החובל (ב"ק ד' לו.) תנן גבי התוקע לחבירו רבי יוסי הגלילי אומר מנה צורי ובכתובות בפרק אע"פ (דף סד:) תנן נותן להם

כלים

עין משפט נר מצוה

כא א מיי' פ"ג מהל' טוען ונטען הל"ב ופ"ג מהלכות חובל ומזיק הלכה ט י ופי"א מהל' ערכין הל"ד ופ"א מהל' שקלים הלכה א ב ג ד ופ"א מהל' נערה בתולה הל"א ופ"ג שם הל"א טוש"ע חו"מ סי' פב סעי' מב וסי' פח סעי' א וטוש"ע יו"ד סי' שה סעי' א וסי' רלד סעי' ו:

כב ב מיי' פ"ג מהלכות טוען ונטען הלכה א טוש"ע חו"מ סי' פח סעי' א:

כג ג מיי' פ"ה מהל' מעשר שני הל"ד:

כד ד מיי' פ"ו מהל' ערכין הל"ח:

כה ה מיי' פ"ג מהל' אישות הלכה א טוש"ע אה"ע סי' ל סעי' א:

כו ו מיי' פ"ג מהל' חובל הלכה ט סמג עשין ע טוש"ע חו"מ סי' תכ סעי' מא:

◆

תורה אור השלם

1. כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ כֵלִים לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם: שמות כב ו
2. וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהָלַכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: דברים יד כה
3. וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָּׁם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ: דברים יד כו
4. וְאִם גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ: ויקרא כז יט
5. וְאִישׁ כִּי יַקְדִּשׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיְיָ וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: ויקרא כז יד
6. וְכָל מַעְשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַיְיָ הוּא קֹדֶשׁ לַיְיָ: ויקרא כז ל
7. וְאִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף: שמות כא יא

◆

מוסף רש"י

כל כסף האמור בתורה סתם כסף צורי. אם פירש שקלים הוי שקל צורי ואם סתם הוי מטבע הפחותה שבצורי (קדושין יא.). **ושל דבריהם כסף מדינה.** לקמן מפרש לה, כסף מדינה שמינית שבכסף צורי, אם סלע הוא שמינית שבסלע צורי ואם דינר הוא שמינית שבדינר צורי (שם). **וכללא הוא.** שכסף שכתוב בתורה דוקא כסף כתיב או שוייו, ומ"מ דהוי כסף צורי ולא פרוטות (שם). **והרי טענה.** שאדם טוען את חבירו ומשביעין אותו אם הודה במקצת, דכתיב כי יתן איש וגו'. ועליו כתיב אשר יאמר כי הוא זה, דילפינן מינה שהמודה במקצת ישבע, דונקרב בעל הבית התם כתיב ודרשינן ליה לשבועה (שם יא:). **שבועת הדיינין.** שהדיינים משביעין ע"י הודאת מקצת הטענה, שלימדוה מאשר יאמר כי הוא זה וכתב עלה ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו, דהיינו שבועה (שבועות לח:). **הטענה.** שהשבועה באה על ידה לא תהא פחות משתי כסף, שתי מעות כסף, דהא שתי לשון נקבה היא, והן שליש הדינר (שם) ופליגי בה רב ושמואל, רב אמר כפירה שתי כסף ושמואל אמר טענה עצמה שתי כסף ואפילו לא כפר בה אלא פרוטה או הודה בפרוטה חייב, מ"מ מדקתני שתי כסף ש"מ קרא לאו דוקא כסף קאמר, אלא ממונא בעלמא קפיד וכיון שלא פירש כמה לא תפרו הכתוב אלא לחכמים ולא קים להו לרבנן לאשבועיה בבציר מהכי, דלאו קרא דוקא כסף כתיב, נהי דמעה היא מטבע הפחותה שבצורי, מיהו שתים מנא להו (קדושין יא.). **אף כסף שנים.** מתלת נתיבה ב' כסף, ועלה קאי כי הוא זה (שבועות לט:). **ומה כסף דבר חשוב.** שיעורו חכמים שמעה כסף דבר חשוב הוא (שם). **אף כלים דבר חשוב.** שיהו שוים שתי כסף ולאפוקי ממ"ד התם טענו שני מחטין חייב בהודאה אחת מהן, לכך יצאו כלים למה שהן, כלומר שיתחייב בכלים בכל שהן (שם ע"ש). **הפורט סלע.** מפקנא ב"ש אומר בכל הסלע מעות כו'. ומיהו שמעינן מינה שחילל תחילה המעשר בפרוטות של נחושת ועתה בא לפרוט בהן סלע (קדושין יא.). **ונתן הכסף וקם לו.** דכתיב ויסף חמשית כסף ערכך עליו וקם לו (שם). **שחללו על שוה פרוטה מחולל.** דאין אונאה להקדש דכתיב (ויקרא כה) איש את אחיו, ולאשמועינן שמואל דהכי דלאמפיע מאונאה לאמפיע נמי מביטול מקח (שם) וטעות נמי ליכא למימר כמו דמאן טעה (ב"מ נו.). **יליף קדש קדש ממעשר.** גמר פדיון הקדש מפדיון מעשר שני, אבל שאר כסף שבתורה לא יליף מיניה דלא דמו, ועוד דהכא כספים יתירא כתיבא (קדושין יא: לגירסא עם כסף כסף יליף ממעשר). **וב"ה אומרים בפרוטה.** של נחשת (שם ב.). **כסף קצוב.** וכסף קדושין ליתו קצוב ולא איירי ביה רב אסי כלל. קצוב, שאמר בו כמה, כגון חמשים של קנס ושלשים של עבד ומאה של מוציא שם רע, שנאמר בהם שקלים [illegible] (שם יא:). **ושל דבריהם כסף מדינה איצטריכא ליה.** דלא תנן כמה הוי ואשמועינן דהוא כסף מדינה (שם). **דתנן התוקע כו'.** כלומר היכא מליט כסף דבריהם כדתנן כו' (שם). **התוקע לחבירו.** באזנו, לשון רבינו הלוי, ורבינו הזקן למדנו שהכהו אצל האזן (שם) המכהו כנגד אזנו. לשון מורי (ב"ק לו: ושם צ. על אזנו) ליתא תוקע ממש (שם ושם). **נותן לו סלע.** דמי בושתו, מלגד נער וזקן ורפוי אם ישנם שם (שם לו:).

מסורת הש"ס

א) קדושין יא. ב"ק לו., ב) [בב"ק גרסינן רב יהודה אמר רבן], ג) שבועות לח:, ד) מעשר שני פ"ב מ"ח, ה) צ"ל ממעות, ו) לעיל כה. קדושין יח: ב"מ נז. מעילה יח: ערכין כט. תמורה כז:, ז) [בקדושין יא: איתא כסף כסף יליף ממעשר וע"ש היטב בפרש"י], ח) [שם בקדושין איתא כי יקח איש אשה ונמר קיחה קיחה משדה עפרון], ט) ב"ק לו: ע"ש קדושין יא., י) ב"ק לו: צ. [קדושין יא:], כ) גי' ב"ק הוה ליה ווזא וכ"ה בב"ק לו., ל) [דברים יד], מ) [שם], נ) [קדושין ג:], ס) [משלי כב], ע) [נלע"ל רב אסי], פ) ב"ק מ"ו, צ) נ"א שאני התם דבעינן כו' ב"ק, ק) נ"א קצוב קא אתי לגרע דסגי במעה ולא בעינן דינר ודבר חשוב אתי לאוסופי דבעינן מעה כו' ב"ק וכ"ה בפ"י, ר) כי דייקי ב"ק, ש) נ"א שמעה' ב"ק, ת) נ"א כ' מחטים צריך שיהיו שוין שתי פרוטות כו' ב"ק, א) ולא גרים ב"ק, ב) ובשמעתין כו' פירש"י ונימא ב"ק, ג) ופירש"י ה"ג ומה וכו' ב"ק, ד) נ"א להגיה הכא אף כל כו' ב"ק, ה) נ"א לקמן, ו) [עי' בתוס' פ"ק דקדושין כל מה שחסר כאן], ז) וגם אין ב"ק, ח) [ועי' היטב תוס' שבועות לט: ד"ה מה כלים].

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומה כסף וכו' דמעה: (ב) ד"ה קדש וכו' כתיב קדש וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה' הוא קדש לה' ובהקדש כתיב:

◆

שיטה מקובצת

א] מדינה. טענה מעשר והקדש וקדושי אשה סימן: ב] מדינה היינו סאסריאתא דאמרן לעיל והשאר נמחק: ג] שתי א] כסף ושתי כסף היינו שתי מעות שהן שליש דינר דאי דינרי שני כסף איבעיא ליה למיתני ואף ע"ג: ד] כלים דמה כלים שנים אפילו כל: ה] ונתת הכסף: ו] זה אבל יש כסף: ז] שתקע בפיו באזנו: ח] ופונדיון לכל שנה ושנה של מ"ט שנים: ט] נותן אותו פונדיון: י] י' ליטרין ביחד כו': יא] להשוות הכרעת הבשר: יב] דאף ע"ג שאם שקל של כל: יג] דקדושין ובכמה מקומות: יד] כן שהיתה בימי: טו] מעות ולא דינר מדקתני כו' דהתם משום דבעינן: טז] הכא כי דייקא: יז] לפי שהוא של: יח] תי' ונימא נמחק: יט] וקשה לר' לפי': כ] למימר אוקמיה אמעה שהיא כו' שבצורי ובשלמא לקמן דמפקינן כסף קצוב ניחא דכיון דסתם כסף שאינו קצוב פרוטה שייך למימר סברא דאוקמיה אדינר מאחר דאפיקתיה מפרוטה ומתי' למאן עד תי' אבל ל"ש: כא] ליה אדינר ואין שייך כלל לומר:

א] ג"י זו שהגיה רבינו ברש"י הוא כפי רבותיו של רש"י שהובאה בתוס' כאן וברש"י ותוס' בקדושין דף יא ע"ב אבל רש"י ז"ל בעצמו דחה שם פי' זה ול"ע.

◆

רבינו גרשום

של ירושלים שבו היו פודין הקדש ומעשרות: פריצים. שונאים: כסף מדינה. הוא אחד משמונה בכסף של תורה: הטענה. שיתחייב בה שבועה בטוענו שתי כסף וקי"ל שתי מעה כסף והיכי אמרת כסף צורי: ומה כסף דבר חשוב. ושתי מעה כסף נמי הוי דבר חשוב: הפורט סלע ממעשר שני. שאם יש לו מעות של מעשר שני שוין סלעין ורוצה לחלפן בסלע אלמא דמעשר שני חילל על מצות אע"ג דכתיב ביה ונתתה בכסף: ויצאה חנם אין כסף. אבל יש כסף לאדון אחר ומאי ניהו האב שהאב זכאי בבתו בכסף קידושיה. ותנן בית שמאי כו'. לימא רב אסי דאמר כסף צורי כב"ש דאמרי דינר: קצוב. כגון ה' סלעים של בן ושלשים של עבד וכולהו אידך: אלא סלע פלגא דזוזא דקרו ליה אינשי לפלגא דזוזא איסתירא דהיינו סלע והאי סלע הוי אחד